

Előszó

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja 2021-ben is kiírta azt a pályázatot, amelynek célja a katonai műszaki tudomány tudományági eredményeinek bemutatása. Ebben az évben a Katonai Műszaki Doktori Iskola doktoranduszai kaptak lehetőséget, hogy megismertessék kutatási témájukat, eredményeiket, elgondolásaikat. Mindezt úgy, hogy a tanulmánykötet segít a publikációs kényszer okozta feszültség enyhítésében is.

A Katonai Műszaki Doktori Iskolában folyó képzés és fokozatszerzés igen széles kutatási palettát jelent. A haditechnikai fejlesztések mellett, azokkal párhuzamosan, kiterjedt kutatások folynak a katasztrófavédelem és a vízügyi kérdések területén is. Úgy is mondhatjuk, hogy a doktori iskola – a megrendelők szándékának megfelelően – három lábon áll.

Ez a sokszínűség nagy lehetőségeket rejt. Az eltérő tudományágakban kutató doktoranduszok közvetlenül látnak rá más tudományterületek módszereire, eszközeire, kutatási témáira, amelyekből új inspirációkat nyerhetnek. Általános jelenség ez a tudományos kutatásban, így ezeket a lehetőségeket mi sem hagyhatjuk ki.

A doktori képzés és fokozatszerzés támogatása túllépett a hagyományos kereteken. A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar biztosítja az adminisztrációs kereteket, támogatja a képzés és fokozatszerzés folyamatát, az államilag és ágazatilag támogatott nappali doktorandusz férőhelyek segítik az elmélyült kutatást.

Újabb dimenziókat nyit a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által – először 2020-ban – kiírt Kooperatív Doktori Program Doktori Hallgatói Ösztöndíj. A program olyan anyagi forrásokat rendel egy-egy sikeresnek ítélt kutatási terv mögé, amelyre eddig nem volt példa. A program célja, hogy a kutatás-fejlesztés-innováció területén tovább bővítse azon munkavállalók létszámát – elsődlegesen az MTMI- (matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai) területeken –, akik szakmai ismereteiket a legfrissebb tudományos kutatási eredményekkel kívánják gyarapítani, és elkötelezettek tudásuk társadalmi, gazdasági hasznosításában. A Kooperatív Doktori Programban részt vevő doktori hallgatók vállalati együttműködésben, a felsőoktatási doktori iskolák intézményes keretei között dolgozzák fel témájukat. A pályázat szakmai irányítója és irányító szerve az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Mindez lehetővé teszi, hogy gyakorlati, megfogható és rövid időn belül hasznosuló kutatási eredményekkel gazdagítsuk a tudományágat.

A bővülő forrásokat nem adják ajándékba. Szemléletváltásra van szükség, elmúlt az íróasztal fiókjának megírt disszertációk kora. Elvárás, hogy az új tudományos eredmények hasznot hozzanak, közvetlenül szolgálják a megrendelői igényeket.

Ez az elvárás a doktori iskola mindhárom területére vonatkozik. A Magyar Honvédségben zajló fejlesztések – ismert nevén Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program – ugyanúgy igénylik a kiművelt, kreatív emberfők hozzájárulását, mint a vízügyi és a katasztrófavédelmi fejlesztések. A Katonai Műszaki Doktori Iskola küldetése, hogy a felkészült kutatókkal támogassa ezeket a programokat. Ehhez rendelkezünk megfelelő

oktatókkal, kutatókkal, infrastruktúrával és képzési programmal. Soha nem volt könnyű doktori (PhD-) fokozatot szerezni, és ezt követően sem lesz könnyebb. A felelősségünk viszont nő, hiszen a rendelkezésünkre bocsátott jelentős összegeket hatékonyan kell tudnunk felhasználni.

Ez a kötet egyik eleme ennek a felelősségteljes munkának, de nem egyetlen mutatója. Biztosak vagyunk abban, hogy doktoranduszaink és oktatóink egyaránt megértik a változó környezet jelentette kihívásokat, és azonosulnak az arra adandó válaszokkal.

Budapest, 2021. október 4.

Padányi József